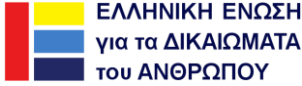

GREENPEACE

4 Οκτωβρίου 2023

Προς τους Υπουργούς:

- Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: 13 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ζητούν ευρωπαϊκή νομοθεσία που να διασφαλίζει ισχυρές μειώσεις εκπομπών από τις επιχειρήσεις

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Ως εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών μιας χώρας που ζει τους τελευταίους μήνες τις δραματικές επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης μέσα από σειρά αλληπάλληλων καταστροφών, όπως οι επί μέρες ανεξέλεγκτες πυρκαγιές στη Ρόδο και τον Έβρο και οι πρωτοφανείς πλημμύρες, σας καλούμε να υποστηρίξετε την ανάγκη για συντονισμένη, αταλάντευτη και σαφή κλιματική πολιτική της ΕΕ. Ειδική έμφαση απαιτείται σε σχέση με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του επιχειρηματικού τομέα, με κατεύθυνση την ταχεία και ισχυρή μείωση των εκπομπών των επιχειρήσεων.

Οι πρόσφατες καταστροφές είχαν στην Ελλάδα δραματικές επιπτώσεις, τόσο ως απώλεια ζωών, όσο και σε καμένες και πλημμυρισμένες εκτάσεις, ενώ έχουν προκαλέσει σοβαρότατη υποβάθμιση των μέσων διαβίωσης δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων και πλήγμα για την οικονομία της χώρας. Πλέον επίκαιρο παράδειγμα η Θεσσαλία, όπου οι πλημμύρες του τελευταίου μήνα είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο 17 ανθρώπων και 100.000 ζώων,¹ εξαφάνισαν το ένα τέταρτο της εθνικής γεωργικής παραγωγικής ικανότητας και οδήγησαν σε απώλειες δισεκατομμυρίων

¹ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, [Δελτίο Τύπου](#), 21 Σεπτεμβρίου 2023

ευρώ.² Ειδικότερα η καταιγίδα Ντάνιελ, το σύστημα που προκάλεσε την ακραία βροχόπτωση στη Θεσσαλία, αποδόθηκε από την επιστημονική κοινότητα στην κλιματική αλλαγή,³ γεγονός που δεν αφήνει κανένα περιθώριο για εφησυχασμό.

Η κλιματική αλλαγή δεν μπορεί πλέον να αποτελεί δικαιολογία για αδράνεια ή μοιρολατρική προσκόλληση στο αποτυχημένο επιχειρηματικό μοντέλο των υψηλών και αδήλωτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Για ολόκληρη την Ευρώπη είναι απαραίτητη η ταχεία και αποτελεσματική δράση σχετικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των επιχειρήσεων, με κατεύθυνση τη γρήγορη και ισχυρή μείωση των εκπομπών. Εάν δεν αντιμετωπιστούν οι βαθύτερες αιτίες της κλιματικής αλλαγής και ευρύτερα της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, οι επιπτώσεις μπορούμε να θεωρούμε βέβαιο ότι θα επιδεινωθούν σημαντικά τα επόμενα χρόνια.

Ως χώρα που ήδη πλήττεται σοβαρά από την περιβαλλοντική κρίση, η Ελλάδα είναι απαραίτητο να πρωταγωνιστήσει στον αγώνα για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, στηρίζοντας ισχυρές περιβαλλοντικές και κλιματικές πολιτικές και ενίσχυση της νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο, αλλά και στο πλαίσιο της ΕΕ. Τον Φεβρουάριο του 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της για μια εξαιρετικής σημασίας Οδηγία για τη δέουσα επιμέλεια ως προς την εταιρική βιωσιμότητα (CSDDD). Πρόκειται για έναν κρίσιμο νέο νόμο της ΕΕ, ο οποίος αποσκοπεί στον τερματισμό των επιβλαβών εταιρικών πρακτικών που επηρεάζουν αρνητικά τόσο την κατάσταση του περιβάλλοντος όσο και τις ζωές των ανθρώπων σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Η σημαντική αυτή οδηγία θα επιβάλει στις επιχειρήσεις να αναλάβουν σοβαρή και μετρήσιμη δράση για την πρόληψη, τον μετριασμό και την αποκατάσταση κάθε κοινωνικής ή περιβαλλοντικής βλάβης που προκαλείται από τις δραστηριότητες και τις αλυσίδες αξίας τους.

Παρά το γεγονός ότι οι εκπομπές από μεγάλες επιχειρήσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της κλιματικής αλλαγής, η ΕΕ έχει λάβει μόνο περιορισμένα, έμμεσα μέτρα για να δώσει κίνητρα στις επιχειρήσεις να μειώσουν τις εκπομπές και να προστατεύσουν τους ανθρώπους, την οικονομία και το περιβάλλον μας από τις εντεινόμενες επιπτώσεις της υπερθέρμανσης. Ενώ η νομοθεσία της ΕΕ ενθαρρύνει όλο και περισσότερο τις μεγάλες επιχειρήσεις να καταρτίσουν σχέδια μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα, ώστε να ευθυγραμμίσουν τις δραστηριότητές τους με τους στόχους του Παρισιού, κανένας νόμος σε επίπεδο ΕΕ δεν απαιτεί από τις επιχειρήσεις όλων των τομέων να εφαρμόσουν πραγματικά αυτά τα σχέδια και να μειώσουν ουσιαστικά τις εκπομπές τους. Θεωρούμε ότι αυτό αποτελεί σημαντικό κενό στις προσπάθειες της ΕΕ να διασφαλίσει ότι η οικονομία της θα υποστηρίξει τους κλιματικούς στόχους και θα προβλέψει την αντιμετώπιση των συνεπειών.

Η οδηγία της ΕΕ για την εταιρική δέουσα επιμέλεια ως προς τη βιωσιμότητα (Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD), η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο των διαπραγματεύσεων στις Βρυξέλλες, **θα μπορούσε να αποτελέσει το κεντρικό εργαλείο πολιτικής: μέσα από το άρθρο 15, η οδηγία θα υποχρεώνει όλες τις μεγάλες επιχειρήσεις να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν σχέδια μετάβασης** με επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους μείωσης των εκπομπών.

Η απαίτηση από τις μεγάλες επιχειρήσεις στην ΕΕ να εφαρμόσουν τα μεταβατικά τους σχέδια είναι αναλογική και αναγκαία. Η απαίτηση θα συνοδεύεται από την υποχρέωση μέτρων και όχι από την υποχρέωση αποτελεσμάτων. Δηλαδή, θα αναμένεται από τις επιχειρήσεις να εφαρμόσουν αποτελεσματικά το σχέδιό τους και να ευθυγραμμίσουν τις δραστηριότητές τους με τον στόχο της ΕΕ για ουδετερότητα ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050, αλλά δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν υπεύθυνες εάν η ΕΕ δεν επιτύχει τους στόχους της ή εάν η αύξηση της θερμοκρασίας υπερβεί τον 1,5°C. Επιπλέον, με την κλιματική αλλαγή να πλήττει ήδη τη γεωργία, τον τουρισμό και άλλους κρίσιμους τομείς στην Ελλάδα και την ΕΕ, και με το 97% των στελεχών παγκοσμίως να συμφωνούν ότι θα επηρεάσει τη στρατηγική και τις δραστηριότητες της επιχείρησής τους κατά τα επόμενα τρία

² AP News, 16 Σεπτεμβρίου 2023, [The cost of damage from the record floods in Greece's breadbasket is estimated to be in the billions](#); RFI, 15 Σεπτεμβρίου 2023, [Floods wiped out quarter of Greek farm produce: experts](#).

³ World Weather Attribution. (2023, 19 September). <https://www.worldweatherattribution.org/interplay-of-climate-change-exacerbated-rainfall-exposure-and-vulnerability-led-to-widespread-impacts-in-the-mediterranean-region/>

χρόνια⁴, η διασφάλιση ότι οι επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν τα κλιματικά ζητήματα είναι απαραίτητη και για τη δική τους ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, **είναι υψίστης σημασίας η Ελληνική Κυβέρνηση να έχει το προβάδισμα στο Συμβούλιο και να ζητήσει και εξασφαλίσει την υποστήριξη των κρατών μελών της ΕΕ προς μία τέτοια θέση.** Η ανάγκη ο επιχειρηματικός τομέας, όχι απλώς να σχεδιάζει, αλλά να συμβάλλει ουσιαστικά στην ελαχιστοποίηση των εκπομπών που προκαλεί είναι αδιαπραγμάτευτη, εάν η Ελλάδα επιθυμεί πραγματικά να προστατεύσει τους πολίτες και την οικονομία της.

Στόχος όλων πρέπει να είναι η οικοδόμηση ανθεκτικών οικονομιών μηδενικών εκπομπών με μέτρα που προστατεύουν το κλίμα και τα φυσικά οικοσυστήματα και θωρακίζουν την κοινωνία από τις επιπτώσεις της περιβαλλοντικής κρίσης.

Με εκτίμηση,

Οι συνυπογράφουσες οργανώσεις

1. ANIMA
2. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
3. Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
4. Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
5. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
6. Εταιρία Προστασίας Πρεσπών
7. Καλλιστώ
8. Νόμος + Φύση
9. Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
10. Greenpeace Greece
11. MEDASSET
12. Vouliwatch
13. WWF Ελλάς

⁴ Deloitte study of over 2000 C-level executives from 24 countries. Deloitte. (2023). [CxO Sustainability Report](#).